

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: 29Csp/75/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123386561
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marián Baláž
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:6123386561.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Mariánom Balážom v sporovej veci žalobkyne: Inkasáreň s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35777974, v zastúpení: Mgr. Zuzana Bírová, advokátka, Americká 2, 831 02 Bratislava, IČO: 30849837, proti žalovanému: P. C. F., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko W. XX, XXX XX V., o zaplatenie 89,90 eura s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 89,90 eura spolu s úrokom z omeškania 8% ročne zo sumy 89,90 eura od 17.02.2023 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 1,80 eura, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu vo zvyšku z a m i e t a.

III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa ako postupník sa návrhom doručeným dňa 10.08.2023 Okresnému súdu Banská Bystrica v upomínacom konaní domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 89,90 eura s úrokom z omeškania a nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky v sume 3,60 eura z dôvodu, že žalovaný cestoval dňa 16.02.2023 v Bratislave bez platného cestovného lístka. Žalovaný tak bol povinný právnomu predchodcovi žalobkyne, Dopravnému podniku Bratislava, akciová spoločnosť, so sídlom Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00492736 (ďalej len „postupca“) zaplatiť cestovné v sume 0,90 eura a sankčnú úhradu za nepreukázanie platného cestovného lístka počas jazdy v sume 89,- eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou medzi postupcom a žalobkyňou ako postupníkom došlo k postúpeniu pohľadávky postupcu voči žalovanému spolu s príslušenstvom na žalobkyňu ako postupníka, čo bolo žalovanému oznámené listom zo dňa 23.06.2023.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 12.09.2023 platobný rozkaz č. 25Up/1392/2023, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 89,90 eura a úroky z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 89,90 eura od 17.02.2023 do zaplatenia a tiež náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 3,60 eur. Z dôvodu, že uvedený platobný rozkaz sa žalovanému nepodarilo doručiť a žalobkyňa navrhla pokračovať v konaní, vec bola postúpená na tunajší súd.

3. Žalovanému súd žalobu spolu s prílohami, návrhom žalobkyne na pokračovanie v konaní a uznesením č.k. 29Csp/75/2023-44 zo dňa 22.12.2023 obsahujúcim výzvu na vyjadrenie sa k podanej žalobe, ako aj s poučením o procesných právach žalovaného ako spotrebiteľa doručoval na jeho adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, avšak zásielku v odbernej lehote neprevzal. Súd preto požiadal

o doručenie príslušný útvar policajného zboru v zmysle § 108 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). Na základe šetrenia vykonaného poverenými príslušníkmi útvaru policajného zboru bolo zistené, že predmetnú písomnosť sa na uvedenej adrese nepodarilo úspešne doručiť, nakoľko na uvedenej adrese sa nezdržiava. Keďže sa súdu nepodarilo zistiť adresu, na ktorej sa žalovaný zdržiava, vykonal doručenie žaloby spolu s prílohami, výzvou a poučením o procesných právach žalovanej ako spotrebiteľa postupom uvedeným v § 116 ods. 2 C.s.p., účinky doručenia žalovanému nastali dňa 16.03.2024. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. Podľa § 151 ods. 1 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

5. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p., vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

6. Podľa § 297 písm. b) C.s.p., súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

7. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril, skutkové tvrdenia žalobkyne vyplývajú z ňou predložených listín, súd preto v tejto sporovej veci považuje skutkové tvrdenia žalobkyne s ohľadom na § 151 ods. 1 C.s.p. za nesporné. Súd v nadväznosti na § 297 písm. b) C.s.p. v spojení s ust. § 219 ods. 3 C.s.p. rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania, pretože ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1.000 eur. V zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku v tejto veci na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 23.05.2024, k vyhláseniu rozsudku došlo dňa 29.05.2024.

8. Súd považuje v tomto konaní za nesporné, že postupca listom zo dňa 23.06.2023 oznámil žalovanému, že jeho pohľadávka bola postúpená na žalobkyňu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi postupcom a žalobkyňou dňa 23.06.2021. Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok spísaného povereným zamestnancom postupcu so žalovaným, variabilný symbol 23001514, súd považuje za nesporné, že žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka dňa 16.02.2023 na linke č. 21 v úseku zastávok Račianske mýto a Krížna. Z predžalobnej výzvy na úhradu dlhu vyplýva, že žalobkyňa žalovaného dňa 17.07.2023 vyzvala na zaplatenie dlžnej sumy.

9. Podľa § 524 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „OZ“), veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

10. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

11. Podľa § 526 ods. 1 veta prvá OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi.

12. Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

13. Podľa § 760 OZ, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

14. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon o cestnej doprave“), potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného.

Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

15. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o cestnej doprave, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

16. Podľa § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie identifikačných údajov potrebných na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonomnom zástupcovi.

17. Podľa § 16 ods. 6 zákona o cestnej doprave, cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

18. Podľa § 17 ods. 2 zákona o cestnej doprave, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

19. Podľa bodu A.14.3 a 14.4 prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v bratislavskom kraji (ďalej len „prepravný poriadok“ alebo „PP IDS BK“) je cestujúci povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy, a to aj v okamihu vystúpenia, predložiť ku kontrole platný cestovný lístok a prípadne aj preukaz na zľavu cestovného. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 PP IDS BK nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu.

20. Podľa bodu A. 14.7 prepravného poriadku sadzby sankčných úhrad sú uvedené v cenníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK. Sadzba sankčnej úhrady vo vlakoch sa riadi PP ZSSK / PP RJ-SK. Sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je v cenníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK stanovená na sume 89,00 €.

21. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súd považoval žalobu za dôvodnú, keď mal za preukázané, že žalovaný dňa 16.02.2023 cestoval bez platného cestovného lístka vo verejnom hromadnom dopravnom prostriedku linky č. 21 v Bratislave. Pretože žalovaný porušil svoju povinnosť vyplývajúcu z § 760 OZ v spojení s § 14 ods. 1 písm. d) a § 16 ods. 6 zákona o cestnej doprave, vznikol postupcovi nárok na zaplatenie cestovného v sume 0,90 eura, sankčnej úhrady za nepreukázanie platného cestovného lístka počas jazdy v sume 89,- eura a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 3,60 eura, ktorými sú náklady na poštovné za poslanie dvoch listov žalovanému. Z dôvodu, že žalobkyňa v tomto konaní preukázala platné a účinné postúpenie pohľadávky postupcu voči žalovanému spolu s príslušenstvom na žalobkyňu ako postupníka, žalobkyňa sa stala v rozsahu tohto postúpenia veriteľom žalovanej namiesto postupcu v zmysle § 524 OZ. Súd preto žalobe v časti žalobkyňou uplatnenej istiny a v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 1,80 eura vyhovel.

22. Súd zamietol žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 1,80 eur, ktorá predstavuje náklady na poštovné za poslanie oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému. Postúpenie pohľadávky nie je úkon nevyhnutný k jej uplatneniu v súdnom konaní, ale predstavuje výsledok autonómneho rozhodnutia postupcu a žalobkyne, realizovaného bez účasti žalovaného. Pokiaľ v dôsledku uzavretia takejto zmluvy vzniknú zmluvným stranám povinnosti voči dlžníkovi, nemožno príslušné náklady, ktoré zmluvným stranám vzniknú, považovať za príslušenstvo postúpenej pohľadávky a požadovať ich zaplatenie od dlžníka. V posudzovanom prípade postupca listom zo dňa 23.06.2023 oznámil dlžníkovi, ktorý v tomto konaní vystupuje ako žalovaný, že postúpil svoju pohľadávku voči nemu na postupníka, ktorý v tomto konaní vystupuje ako žalobkyňa, čím si splnil oznamovaciu povinnosť vyplývajúcu z § 526 ods. 1 veta prvá OZ. Náklady na poštovné vo výške 1,80 eur, ktoré boli vynaložené v súvislosti s poslaním uvedeného listu žalovanému, nepredstavujú náklady spojené s uplatnením pohľadávky voči žalovanému, ako to predpokladá § 121 ods. 3 OZ, ale náklady spojené s postúpením

pohľadávky. Vzhľadom na uvedené súd žalobkyňou požadovanú sumu 1,80 eur nepovažoval za dôvodne uplatnenú voči žalovanému, preto žalobu v tejto časti výrokom II. tohto rozsudku zamietol.

23. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

24. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania žalovaného predstavovala 3% a po pripočítaní 5 percentuálnych bodov predstavuje výška úrokov z omeškania k tomuto dňu 8% ročne.

26. Keďže žalovaný dlžnú sumu žalobkyňi v lehote splatnosti nezaplatil, vznikol žalobkyňi nárok požadovať od žalovaného ako dlžníka popri plnení istiny aj úroky z omeškania vo výške 8% z dlžnej sumy ročne, pretože ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Súd preto žalobkyňi priznal popri priznanej istine aj k nej patriaci úrok z omeškania v celom rozsahu uplatnenom žalobkyňou.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 C.s.p. a žalobkyňi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Napriek tomu, že súd žalobu v časti zaplata sumy 1,80 eura spolu s príslušným úrokom z omeškania zamietol, neúspech žalobkyne je s ohľadom na výšku uplatneného a priznaného nároku nepatrný. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak strana, ktorej bola uložená povinnosť, nespĺní uloženú povinnosť, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.